

CURIERUL CREȘTIN

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI DE KOLOZSVÁR-CLUJ — SZAMOSUJVÁR-GHERLA

ZIUA MISIONARĂ

APÊLUL E. S. MONS. CELSIO COSTANTINI

Ziua misionară în acest an cade în 24 Octomvrie.

Mult Onorații Frați Protopopi și Preoți sunt invitați să pregătească sufletește poporul lor încredințat spre păstorire, pentru ca această zi să fie o dovadă a iubirii față de Acela care pentru a Noastră mântuire și a dat chiar vieța; să fie o trăire mai intensă a spiritului creștinesc prin facerea de bine față de acei care lucrează în ogorul spinos al apostolatului și față de acei care „zac” întru întunerecul cel mai dinafară, să fie o zi de înaintare în calea desăvârșirii creștinești prin mai multă rugăciune, prin pocăința adevărată, prin apropiere de sfintele Taine. Pentru atingerea acestui țel, e nevoie ca Frații împreună lucrători să înțeleagă acest lucru: *Ziua Misionară, în prim rând este și cere lucrarea sufletească.*

Fiindcă: această zi este un prilej de adâncire a rosturilor Evangheliei în lume, este un prilej când, vorbind și luminând poporul asupra misionarismului în lume, poți face ca spiritul catolic care este comprehensiune sufletească universală să pătrundă în suflétul poporului nostru; este prilejul cel mai fericit când poți face să înțeleagă învățătura aceea despre Corpul mistic, despre Biserică; poți contribui în chip excepțional la așezarea împărăției lui Dumnezeu în lume. Am zis: așezarea împărăției lui Dumnezeu în lume. Da! Fiindcă numai aceasta este pace adevărată! Impărăția aceasta este adevăr, dreptate și dragoste. Când acestea vor stăpâni sufletul oamenilor atunci sigur urile, războaiele vor înceta.

Pacea lui Dumnezeu ne-a adus-o, ne-a îmbiat-o și ne-o îmbie Isus Hristos prin jertfa sa. El ne-a împăcat cu Dumnezeu, astfel că, dacă noi voim, putem fi fericiți. El ne-a arătat izvorul păcii pentru toți, fără deosebire de culoare, vârstă sau pătură socială. Mai mult: El ne-a chemat să lucrăm împreună cu El, la așezarea acestei împărății; ne-a făcut responsabili de această comoară a lui Dumnezeu, când a spus: „voi sunteți lumina lumii, voi sunteți sarea pământului”. Deci, noi trebuie să luminăm, noi trebuie să conservăm lumea de rău, de stricăciune. Iar despre felul cum am plinit această misiune, această cerească chemare, va trebui să dăm dare de seamă în fața unui drept Judecător, care va spune unora: mergeți de la mine în focul de veci, pentru că am fost gol, flămând, însetat, întemnițat neajutorat și nu v'ați milostivit spre mine. Și vor întreba acești nefericiți: Când ai fost Tu Doamne într'o astfel de stare? Și le va răspunde: Când ți s'a cerut ajutor din partea aproapelui, Eu ți-am cerut. Da! Cei ce stau întemnițați în cătușele păgânismului, cei ce zac întru întunerecul cel mai dinafară vin cerându-ne ajutor; cei ce râvnesc și muncesc în ogorul spinos al evanghelizării vin, și ne cer rugăciuni și fapte bune.

Dacă vom face și din partea noastră tot ce putem, izbândă Evan-

gheliei, a păcii, este asigurată; va veni în lume și va fugi întunecul; dreptatea își va face tron din inimile oamenilor și va dispărea nedreptatea; iar iubirea cea mai înaltă virtute și poruncă, va izgoni ura din suflute, și va săvârși legătura păcii.

Pentru așezarea păcii în lume, Evanghelia are nevoie de misionari, de rugăciuni și ajutoare bănești.

Avem datoria toți, să ne rugăm și ajutăm acest dumnezeesc apostolat. Pentru lămurirea credincioșilor, dăm mai jos apelul secretariatului general al Operelor misionare pontificale dela Roma:

Ziua misionară 1943

Apelul Excelenței Sale Mons. Celso Costantini

Misiunile vor renaște

Războiul s'a abătut asupra misiunilor ca un uragan asupra unei grădini frunzele și florile au fost rupte și sunt purtate de vânt. Plantele tari se apleacă și se îndoiesc, dar mai târziu se ridică și în zilele mai lipsite înverzesc din nou și înfloresc. Tot astfel misiunile, acești arbori robuști și seculari, vor renaște.

La Propagandă sosesc glasuri de durere, glasuri de tânguire a Misionarilor, cari se plâng din cauza că nu pot munci, ori că sunt închiși, ori că suferă de foame: dar n'a sosit niciun cuvânt de desnadejde. Toate sunt cuvinte de credință, de nădejde, de iubire și cuvinte de mulțumită catolicilor din toată lumea pentru dragostea lor, pentru unirea lor, care se ridică și strălucește deasupra tranșelor urii și a morții.

Lux in tenebris lucet. În acest întunec mare strălucește lumina lui Dumnezeu a Spiritului, lumina care nu se poate stinge.

Frații mei, și în acest an s'au adăugat noi jertfe nevinovate Misionarilor și Surorilor căzute în anii trecuți în primele linii ale Evangheliei. Doi cucernici Episcopi stau în fruntea acestui nou și sângeros martirologiu.

O bombă explodată într-o casă de călugărițe a ucis dintr'odată 15. Cele ce au rămas vii ori au fost rănite nu și-au părăsit postul lor de caritate. Superioara Generală a acelor călugărițe anunțând la Propaganda acel dureros dezastru, nu spune cuvinte de descurajare, sau de blestem, ci cuvinte de credință: „E o mare durere, e adevărată pierdere. Primească Domnul această jertfă pentru a sosi mai curând ceasul îndurării și al păcii.“

Noi ne plecăm fruntea cu reverință și îndurerați, în fața acestor jertfe, înroșite încă cu propriul lor sânge.

Dar și Misionarii și Surorile cari au fost smulse din mijlocul misiunilor lor și alungați departe sau internați în câmpuri de concentrare, sunt vrednici de toată iubirea noastră și de toată simpatia noastră.

„Martiriul nostru nu e roșu — ne scrie un episcop — e martiriu alb. E un martiriu fără sânge, dar lung, grozav de greu, ne slăbește de puteri, trebuie să purtăm neconținut grija creștinilor părăsiți și câte greutateți avem luminând mintea și încălzind inima celor din jurul nostru.“

Dintr'un câmp de concentrare un alt Episcop scrie: „Noi ne simim aici să ne folosim bine timpul în rugăciuni și studiu. Numai Dumnezeu știe ce ne va aduce viitorul. Totuși noi vom căuta, cu ajutorul său, să fim gata la orice. Toate greutatețile ce le-am avut în trecut, le-am primit și le-am oferit lui cu plăcere. Ne aducem aminte de cuvintele Sf. Columban: „Christi sumus, non nostri. Noi suntem ai lui Hristos, nu suntem ai noștri“.

Noroc că Misionarii au întemeiat pretutindenea seminarii. Și preoții locali în multe locuri au putut înlocui Misionarii internați. Seminariile sunt peste tot deschise și înfloritoare, dar cu prețul unor jertfe nemaipomenite.

Acest războiu dovedește cât de prevăzătoare au fost directivele Papilor și

care-i dă viață prin Spiritul Sfânt și o susține în contra loviturilor vremii și ale iadului.

Numai acela este membru vrednic în Biserică care trăiește în afară de păcat. În ziua misionară se va cuvânta despre Comuniunea sfinților, având izvor de idei Cap. XVI dela Sf. Ioan. După predică dela Vecernie, se va cânta sf. Paraclis în fiecare Duminică de pregătire. Credincioșii se vor pregăti prin spovedanie și sf. Impărtașanie, făcute la gândul Bisericii, pentru a se putea împărtași de darul indulgențelor date de Biserică cu această ocazie. Dar după ce au contribuit la opera misionară prin lucrarea sufletească, se va face apelul și la contribuția materială. Curatorul împreună cu Asociațiile religioase vor valorifica daniile, dacă sau dat în natură

Este cu neputință ca poporul nostru, așa de sensibil la nevoile obștești, odată pregătit sufletește, să nu contribuie și materialicește la realizarea păcii prin Evanghelie, — să nu-și arate prin fapte iubirea față de aproapele. Rezultatul anului trecut dovedește înțelegerea bunilor credincioși și zelul fraților preoți.

Mult Onorații Frați protopopi vor veghea ca aceste dispoziții să fie plinite întocmai. La urmă, *Ni se va raporta în prim rând despre felul cum s'a executat programul spiritual*, indicând apoi pe parohii suma colectată.

Colectele se vor trimite direct Veneratei Administrații Capitulare. Incredințați fiind de obținerea unui îmbelșugat rezultat, împărtașim Binecuvântarea Arhierescă. Darul Domnului cu voi cu toți.

Kolozsvár-Cluj, la 11 Septembrie 1943.

Nr. 5524—943.

Episcop IULIU

Noul statut pentru Fondul de pensii

S'a întocmit — cu titlul provizor — un nou Statut pentru fondul de pensii al Clerului eparhial, care intră în vigoare cu data de 1 Octombrie a. c.

Veneratul Cler eparhial este invitat să se conformeze întocmai regulându-și toate eventualele restanțe ce le-ar avea pentru trecut, iar dela data amintită — 1 Octombrie 1943 — să achite la termen cotizația prevăzută în acest statut (10%, după o congruă și gradațiile reglementare), altfel Ordinariatul va fi silit să aplice măsurile prevăzute la articolul 6.

Statutul Fondului de Pensii

Art. 1. Sub numirea „Fondul de pensii al clerului eparhiei greco-catolice române de Kolozsvár-Szamosújvár—Cluj-Gherla” pe scurt: „Fondul de pensii” — se înființează, cu sediul în Kolozsvár-Cluj un nou fond, cu scopul de a asigura prin pensii și ajutoare preoților eparhiali trecuți în deficiență,

precum și văduvelor și orfanilor acestora, existența și un trai corespunzător stării lor sociale.

Art. 2. Fondul se formează din actualul fond eparhial de pensii și ajutoare, care se destăinuiește și trece în întregime — cu toate activele și sarcinile sale — în acest nou fond eparhial.

Art. 3. Fondul stă sub supravegherea Ordinariatului și se administrează — conform normelor generale pentru administrare de fonduri eparhiale și a celor speciale cuprinse în acest Statut — de Capitlul Catedral, prin organul său numit Administrația Capitulară.

Art. 4. Fondul se alimentează din următoarele surse:

a) Venitele averii mobile și imobile a fondului (dobânzi, chirii etc.).

b) Cotizația de 10% după o congruă și gradațiile (quinquennale) reglementare ale tuturor membrilor fondului

c) Contribuția prescrisă de Ordinariat dela comunitățile matre ori filiale ale Eparhiei.

d) Taxele matrimoniale prescrise ale clericilor eparhiali.

ale Propagandei, cari n'au încetat niciodată de a recomanda formarea Clerului de baștină.

Ne scrie un Episcop anamit: „Pare că nenorocirile de acum au îndreptat pe mulți păgâni spre Hristos, de aceea râvna noastră crește; muncim cu un nou entuziasm. Clericii din Seminar nu s'au împușinat, dimpotrivă numărul lor a crescut: de acea rog Opera Sf. Petru Apostolul să ne ajute pentru a plăti datorile, pe care le-am contractat cu încredere. Rog să aduceți cele mai vii mulțumiri tuturor binefăcătorilor noștri.

„In sine aceste groaznice vremuri ne aduc și un folos sufletesc, pentru că ne înalță sufletele la Dumnezeu și ne silesc să ne desăvârșim în virtuți și în studii. În felul acesta ne gândim să răspundem binefăcătorilor noștri, cari nu ne uită nici atunci când sunt târați în vârtejul războiului. Ne asociem cu durere lor, rugându-ne neîncetat pentru cei vii și pentru cei morți: Doamne dăruiește tuturor acelora cari, din iubire față de tine ne ajută, sănătate, pace și fericire.“

În fața tabloului depărtatelor Misiuni dureros, dar strălucind de tăria creștină și nădejde, stă celalalt tablou misionar, confortant al întregii lumi catolice. Darurile Operelor Pontificale Misionare îndeosebi acele ale Operei pentru Răspândirea Credinței, care sărbătorește această a XVII Zi Misionară, au crescut în cei din urmă trei ani și noi, prealubiți frați, am putut trimite ajutoarele dragostei voastre la toate, sau aproape toate Misiunile biruind dela sine înțeles atâtea greutăți.

Casele Institutelor Misionare în care se alcătuiesc chemările pentru mâine sunt aproape peste tot pline de studenți și de novici. Ne scrie Superiorul unui tânăr Institut Misionar: „În timp ce Misionarii noștri suferă în câmpurile îndepărtate ale Apostolatului din cauza internării sau a neactivității lor, alți tineri se formează în acest Seminar. Toți sunt aprinși de dorința sfântă de a pleca îndată ce va sosi pacea, în locurile depărtate, pentru a răspândi împărăția lui Hristos.“

Superiorul unei alte societăți Misionare scrie: „Cu toate greutățile timpului de față, Seminarul nostru merge destul de bine. Nu lipsesc preocupările, dar *Deus providet*. Domnul se va îngriji“.

Această minunată renaștere misionară a lumii catolice se datorește în special râvnei Episcopilor, Preoților înscrși în Uniunea Misionară a Clerului și membrilor Operei Pontificale pentru Răspândirea Credinței și a Sf. Apostol Petru pentru Clerul baștină. Tuturor le aduc cele mai vii mulțumiri ale Propagandei, care le tâlmăcește simțămintele de recunoștință ale tuturor Misionarilor.

Sfântul Părinte Pius XII înnoind favorurile spirituale ale oelor înscrși în Uniunea Misionară a Clerului a spus încă odată cât de mult iubește această Uniune care răspândește până în cele mai depărtate țări tăria organizării și a râvnei misionare.

Astfel uniți în jurul Capului Suprem al Bisericii în jurul Păstorului Angelic Pius XII să muncim și să ne rugăm pentruca să se adeverească urcarea inimei sale cuprinzătoare: „Noi urăm ca aceea parte sănătoasă care e aluatul cel bun de înțelegere în fiecare neam și mai ales aceia ce sunt uniți prin numele lui Hristos și pun în rugăciunile cele mai bune nădejdi, să nu stea la îndoială în momentul potrivit, pentru a pune în lucrare toate puterile râvnei și ale vrerii lor, pentru a scoate la viață din ruina urii și a făuri viitorul unei lumi noi, în care toate Națiunile vindicate de rănile pricinuite de violență să se recunoască de surori și să înainteze în bună înțelegere pe calea binelui.“

* * *

Lăsăm și îndemnăm părintește ca ziua misionară să fie pregătită cu 3 Dumineci înainte.

La sf. Liturghie și vecernie, în aceste 3 Dumineci se va predica poporului: *Despre Biserică* sub aspectele misionare:

1. Biserica este întemeiată având misiunea de a învăța. Biserica este una în credință.

2. Biserica dela început și până la sfârșitul veacurilor s'a nizuț și se nizuiește azi și mâine la răspândirea credinței evanghelice: pildele încep cu Apostolii și continuă prin misionari. Misionarismul acesta este întărit și azi prin jertfa sângelui: martirii.

3. Biserica are de Cap nevăzut pe Domnul Nostru Isus Hristos,

e) Ajutoare de orice natură (donațiuni, legate, subvenții etc.) primite în acest scop.

f) Venitele intercalare ale Episcopiei.

g) Eventualele amende.

Art. 5. Membru al fondului este a se socoti — întrucât vre-o dispoziție canonică, ori de autoritate, concretă nu ar statua altfel — dela data hirotonirii, fiecare preot al Eparhiei. Pe baza de reciprocitate sunt a se socoti membri ai fondului, tot dela data hirotonirii, și preoții trecuți, după norme canonice, în legăturile Eparhiei, dacă vin din Eparhii cu raporturi de reciprocitate, aparținând Provinciei noastre bisericesti. Cei ce ar veni de aiurea se socotesc — întrucât nu li s'ar admite de Ordinariat alt aranjament — membri ai fondului numai dela data intrării lor în legăturile Eparhiei.

Art. 6. Incetează de a fi membri ai fondului:

a) Preoții ieșiți, în mod canonic, din legăturile Eparhiei.

b) Preoții cari prin sentință disciplinară, intrată în vigoare au fost lipsiți de această calitate.

c) Preoții cari nici după trei avertismente făcute de Ordinariat, din două în două luni, nu și-ar achita taxa de membru. Reintroducerea acestor preoți în legăturile fondului se poate face, prin Ordinariat, numai cu condiția să achite pe tot timpul cât au încetat a fi membri, dublul taxei prescrise de membru.

d) Membrii decăzuți — în orice formă — din drepturile la fondul de pensiuine, nu pot pretinde restituirea taxelor deja achitate.

Art. 7. Pensionarea, sau trecerea în deficiență a unui membru al fondului, se face, la cerere, sau din oficiu, din partea Ordinariatului.

Art. 8. Implinind vârsta de 70 ani — fixată drept limită pentru pensionare — orice membru al fondului poate cere, fără nici o altă motivare, ori justificare, să fie trecut în deficiență. Cererea de pensionare se poate face însă și înainte de a se fi atins vârsta de 70 ani impliniți, dar în acest caz trebuie să fie sprijinită de un act de justificare a temeiului (boală, neputință, etc.) pe care reazimă cererea.

Art. 9. Pentru incapacitate de muncă rodnică — provenită din scăderea puterilor, boală cronică, ori altele — ca și pentru motive grave de ordin disciplinar, Ordinariatul poate trece în deficiență din oficiu, pe oricare membru al fondului. Hotărârile de această natură ale Ordinariatului pot fi apelate la forul metropolitan.

Art. 10. În caz de reactivare a unui membru trecut odată în deficiență, timpul cât a beneficiat de favorurile fondului nu i-se mai socotește la o eventuală nouă pensionare.

Art. 11. Dreptul la pensiuine începe cu prima cotizare.

Art. 12. Pensia minimală până la 10 ani de serviciu, inclusiv, se stabilește în 40% din media retribuțiilor după cari s'a cotizat în ultimii trei ani. Această pensiuine crește apoi timp de 15 ani cu câte 2% la an, ajungând după cotizare de 25 ani la 70%. De aici încolo ea crește încă cel mult 10 ani cu câte 1%, ajungând după cotizare de 35 ani, la 80% a retribuției din chestiuine. Acesta este maximul de pensiuine, peste care nu se poate trece, oricât de mult ar continua cotizările.

Art. 13. Văduva, rămasă pe urmă decesului unui membru îndreptățit la pensiuine, primește, pe tot timpul văduviei, socotit dela începutul primei luni pentru care trebuia să se mai cotizeze, respectiv — întrucât soțul îi era deja pensionar — dela timpul sistării pensiuinii acestuia, o pensiuine de 80% a sumei ce ar fi primit, respectiv a primit soțul său.

Art. 14. Văduva recăsătorită, sau care a ajuns să aibă o retribuție stabilită atinând dublul pensiuinii sale, își pierde dreptul la pensiuine, fără ca această împrejurare să aibă vre-o urmare asupra copiilor săi îndreptățiți la pensiuine. Acest drept revine în cazul că retribuția i-se pierde ori scade sub limita amintită, nu însă și în cazul că ar rămânea văduvă și după al doilea soț. Declararea pierderii este de atribuția Ordinariatului.

Art. 15. Orfanii, rămași după un membru îndreptățit la pensiuine al fondului, primesc, până la majorat — fetele căsătorite mai curând până la data căsătoriei — câte 25% din pensia cuvenită văduvei. Dacă însă ajung în acest timp la vre-un câștig, respectiv — pe urma unei slujbe cu retribuție familiară a mamei văduve — la vre-un ajutor stabil de cel puțin dublul pensiuinii primite, își pierd dreptul la pensiuine pe tot timpul acestui câștig, respectiv ajutor.

Art. 16. Aceleași norme se aplică și pentru orfanii de ambii părinți având îndreptățire la fond, cu singura deosebire, că primul dintre acești orfani primește o pensiuine egală cu aceea a unei văduve de aceeași categorie.

Art. 17. În cazuri motivate, sprijinite cu acte concludente, Ordinariatul poate admite la cerere, — făcută an de an — și pe lângă recomandarea Administrației Capitulare, ca orfanii de ambii părinți, îndreptățiți la pensiuine, să poată primi sumele avute ca pensiuine, în formă de graționar, și după termenul până la care au drept la pensiuine. În cazuri cu totul excepționale, aceste graționale pot merge și până la dublul

pensiunii, limită la care pot fi sporite — în cadrul posibilității, — firește tot ca graționar, și înseși pensiunile acestor orfani.

Art. 18. Copiii adoptivi ai membrilor îndreptățiți la fond nu participă la drepturile părintelui adoptiv.

Art. 19. Eventualele defecționări dela credință a văduvei, ori a orfanilor îndreptățiți la fond, îi lipsește automat și pentru totdeauna, dar numai individual, dela orice drept la fond.

Art. 20. Urmașii preoților pensionari și ai văduvelor pensionare primesc, drept cheltuieli de înmormântare, deodată, pensiunea pe trei luni a pensionarului ori pensionarei decedate.

Art. 21. Pensiile, respectiv graționalele, se plătesc anticipat, la începutul fiecărei luni, contra unei chitanțe vidimată de oficiul parohial unde pensionarul își are domiciliul, cu cel mult 15 zile înainte de scadența achitării.

Art. 22. Drepturile câștigate de pensionarii, respectiv beneficiarii actuali ai fondului eparhial de pensii și ajutoare, continuă a fi respectate în întregime în forma lor anterioară intrării în vigoare a acestui Statut.

Art. 23. Socotile fondului de pensii se publică, an de an, pentru orientarea clerului eparhial, în Buletinul oficial al Eparhiei.

Art. 24. Statutul acesta intră în vigoare, dela 1 Octomvrie 1943.

Kolozsvár-Cluj, din Ședința Consistorială ținută în 31 August 1943.

No. 5608/1943.

Concurs

Se publică concurs la data de 15 Octomvrie 1943 la parohia vacantă Szentjosef-Poiana Ilvei, din vicariatul Naszod-Nășăudului.

Doritorii de a dobândi acest beneficiu parohial să-și înainteze cererile la Ordinariatul Episcopesc în termenul concursual pe calea ierarhică provăzute cu următoarele documente :

1. Absolutorul teologic.
2. Certificatul de serviciu dela Oficiul protopopesc.
3. Extras autentic din protocolul școlar despre catehizarea elevilor în anul școlar 1942/43, la caz că școala n'a funcționat în anul trecut certificat oficios că pruncii totuși au fost catehizați.
4. Extras autentic din protocolul predicator de pe un an, care se termină la data când se înaintează rugarea.
5. Certificat dela mult onoratul Oficiu Protopopesc eparhial că socotelile bisericesti din parohie sunt ținute la curent.

La cererile înaintate fără aceste documente dinte cari cele de sub 3 și 4 trebuie să fie vizate și autentificate de către oficiul protopopesc, se riscă a nu fi luate în considerare.

Kolozsvár-Cluj, la 17 Septemvrie 1943.
Nr 5542/1943.

Pentru bisericile lipsite

Sunt în Eparhie mai multe biserici sărace lipsite de obiectele necesare cultului divin, invităm deci Veneratul Cler să caute între fiii sufletesti persoane în bunăstare cari ar fi gata să jertfească din avutul lor pentru mântuirea sufletului și mărirea lui Dumnezeu, procurând obiecte pentru cult, icoane, cruci, ornate, sfeșnice potite, cărți liturgice etc... Dacă se vor găsi astfel de persoane vor înainta obiectele episcopiei de unde se vor distribui după nevoi.

Lăsăm totodată ca parohiile mai bogate cari dispun de mai multe rânduri de odăjdii obiecte ale cultului de cari s'ar putea lipsi în favoarea altor biserici mai sărace să ni-le înainteze pentru a veni în ajutorul celor lipsiți, Răsplata Domnului cu îmbelșugare nu va lipsi,

Kolozsvár-Cluj, la 15 Septemvrie 1943.
Nr. 5537—1943.

Episcop IULIU